

Krejčová, Elena

Вселената

In: Krejčová, Elena. *Česko-bulharský a bulharsko-český tematický slovník : s úkoly na procvičování slovní zásoby : lexikální minimum ke státní závěrečné zkoušce*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 246-249

ISBN 978-80-210-6742-4; ISBN 978-80-210-6745-5 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/130497>

Access Date: 24. 03. 2025

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

21. Вселената Vesmír

21.1. Общи понятия, астрономия

Обесне pojmy, astronomie

астероид *m.* asteroid

астронавт *m.* astronaut

астроном *m.* astronom

астрономия *ž.* astronomie

атмосфера *ž.* atmosféra

атмосферен, -рна *adj.* atmosférický: ~рна обвивка atmosférický obal; ~рни валѣжи atmosférické srážky; ~рно налягане atmosférický tlak

атом *m.* atom

безтегловност *ž.* stav beztlíže

взрив *m.* třesk: **Големият** ~ velký třesk

вселена *ž.* vesmír

галактика *ž.* galaxie

гравитация *ž.* gravitace

далекоглед *m.* dalekohled

дупка *ž.* díra: **черна** ~ černá díra

енергия *ž.* energie: **чиста** ~ čistá energie

ерупция *ž.* erupce

затъмнение *s.* zatmění: **слънчево** ~ zatmění Slunce

изригване *s.* erupce; **слънчево** ~ sluneční erupce

кацане *s.* přistání

кораб *m.* loď: **космически** ~ kosmická loď

космически, -ска *adj.* kosmický: ~ **кораб** kosmická loď; ~ска **ракета** kosmická raketa; ~ско **тяло** kosmické těleso; ~ **прах** kosmický prach; ~ска **станция** vesmírná stanice; ~ **войни** vesmírné války; ~ **зако́ни** vesmírné zákony

космонавт *m.* astronaut

космос *m.* vesmír: **пóлет из** ~а let vesmírem; **движéние на планéтите в** ~а pohyb planet ve vesmíru

матéria *ж.* hmota: **тъмна** ~ černá hmota

мъглявина *ж.* mlhovina

НЛО (неидентифициран летящ обéкт) UFO

обсерватория *ж.* hvězdárna

óрбита *ж.* dráha, oběžná dráha

пóлет *m.* let: **космически** ~ kosmický let; **учéбен** ~ cvičný let; **междупланéтен** ~ meziplanetární let

притéгляне *s.* přitažlivost; **зéмно** ~ zemská přitažlivost

пълнолуние *s.* úplněk

път *m.* dráha; **Млéчен** ~ Mléčná dráha

ракéта *ж.* raketa; **изстрéлям** ~ в **космоса** odpálit raketu do vesmíru; **екипаж на** ~ posádka rakety

скафáндър *m.* skafandr

слънцестоéне *s.* slunovrat: **зймно, лятно** ~ zimní, letní slunovrat

совáлка *ж.* raketoplán

сóнда *ж.* sonda: **космическа** ~ vesmírná sonda; **междупланéтна** ~ meziplanetární sonda

спéктър *m.* spektrum; **слънчев** ~ sluneční spektrum

спътник *m.* družice; **изкúствен** ~ umělá družice

телескоп *m.* teleskop

хоризóнт *m.* horizont

частица *ж.* částice: **элементарна** ~ částice

ядро *s.* jádro

21.2. Небéсните телá Vesmírná tělesa

звезда *ж.* hvězda: **падаща** ~ padající hvězda; **наблюдéние на** ~íte pozorování hvězd

комéта *ж.* kometa: **Халеевата** ~ Halleyová kometa; **опáшка на** ~ chvost komety

кълбо́ *s.* koule: **зе́мно** ~ zeměkoule

Луна́ *ж.* měsíc

метеори́т *m.* meteorit

плане́та *ж.* planeta

сатели́т *m.* satelit

систе́ма *ж.* soustava: **планета́рна** ~ planetární soustava; **Слъ́нчева** ~ sluneční soustava

спѣ́тник *m.* satelit, družice

съзвѣ́дие *s.* souhvězdí

тя́ло *s.* těleso: **небе́сно** ~ nebeské těleso

слѣ́нце *s.* slunce: **изгрев**, **за́лез на слѣ́нцето** východ, západ slunce

21.3. Имената на планетите *Názvy planet*

Ю́питер *m.* Jupiter

Марс *m.* Mars

Земя́ *ж.* Země

Непту́н *m.* Neptun

Плуто́н *m.* Pluto

Сату́рн *m.* Saturn

Ура́н *m.* Uran

Вене́ра *ж.* Venuše

Мерку́рий *m.* Merkur

21.4. Зодиа́к *Zvěrokruh*

Близна́ци Blíženeč

Везни́ Váhy

Водоле́й *m.* Vodnář

Де́ва *ж.* Panna

зодиа́к *m.* zvěrokruh

зодии *ž. mн.* (зодиака́лни зна́ци) znamení zvěrokruhu

Козирог *m.* Kozoroh

Лъв *m.* Lev

Овѐн *m.* Beran

Рак *m.* Rak

Риби Ryby

Скорпион *m.* Štír

Стрелец *m.* Střelec

Телец *m.* Býk

хороскоп *m.* horoskop